

הכל חייבין פרק ראשון חגיגה

ו.

עין משפט גד מצוה

כד א מיי פ"א מהל
מגינה הלכה א סג
עין ר"י:
כב ב מיי"ט פ"ב הלכה
ג:

הגהות הב"ח

(א) נבאר עד הכא מאן
אייתיה אמר ליה אבי עד
הכא אימיה דמחייבא
בשמחה אייתיה
מכאן וליך כלי:
(ב) שם גדול פטור
מזוהייתא קטן גמי
(ג) פטור מדרבנן ד"ש
אמר: (א) שם בית שמאי
ר"י ישמעאל ר"י
אליעזר מלכו: (ד) רש"י
ל"ה עד הכא מאן אייתיה
עד ירושלים מי הביאו
דכרי עלייה מירושלים
וכו' מי הביאו והלא
משהוא יכול וכו'
לאחור ביד אביו ס"ד
ואח"כ מ"ד דמחייבא:
(ה) תוס' ד"ה אימיה
בשמחה:
(ו) (א) וכו' וכו' עולת
תמיד הוא: (ב) ד"ה דנין
וכו' ואף על גב דמי
מקף אמת וכו' משעה
משום דמי:

רבינו הגנאל

לדברי (ב"ח) [ב"ש] וקטן
סוגא ליהתפתח
לדברי שיהם מאי ופשיט
אביי כל היכא גדול גמי כו'
מן התורה קטן גמי כו'
מדרבנן פטור: מתני' ב"ש
אומרים הראיה שתי כסף
כו'. ת"ד הראיה שתי כסף
שהיא כולה לגבוה מה
שאין כן בחגיגה שהחגיגה
החלב והדם לגבוה והבשר
לבעלים ועוד מצוה
בבערת שיהיה הקב"ה
לישראל בעולות ושלמים
ורביה בעולות. ובה"א
החגיגה גדולה מן הראיה
שהחגיגה ישנה לפני מתן
תורה שנאמר ויבחו
זבחיהם שלמים לה' פרים
וכי תימא הוא התם גמי
חכמי ויעלו עולות והנה
הקריבו נמי קודם מתן
תורה עולת ראיה הייא
עולה שהקריבו ישראל
קודם מתן תורה עולת
תמיד הוא. ועוד מצוה
בנשיאים שהקריבו פר
ואיל וכבש לעולה
והקריבו לזבח שלמים
פרים שנים וגו'. ודחינן
ב"ה בעצרת קרבן צבור ואין
דנין קרבן יחיד מקרבן
צבור. ודחינן ב"ש עולה
שהקריבו ישראל במדבר
עולת ראיה הוא. קרבן
נשיאים אינו נוהג לדורות.
אמר אביי ב"ש ור'
ישמעאל ור' אליעזר כוליהו
סבירא להו עולת שהקריבו

(א) דמחייבא אימיה בשמחה. פירש רש"י צפרק קמא דקדושין
(דף לז: ושם) גזי אשה בעלה משמחה צבדל צבדלי
צבעונין צאי' צבדלי פשתן והכא משמע דבשלמי שמחה מיירי
והתם (בד"ה אשה) פ"י וכן צפ"ק דר"ה (דף ו: ושם):

דיבול לרבו על כתיבו של אביו.
שהיה גדול קצת אצל לא
מנאי לאחור צידו ולעלות צרגליו:

בחגיגה שיבול דהתפשט. מקמי
גדולו מנאי מי אמרינן
דכיון דגדול המיחייב מדאורייתא גזי
קטן נמני מיחייב צמינך דמידי הוא
טעמא צקטן אלא טעום לתוכו ליע
כשהוא גדול או דלמא כיון דגדול
צהכי לא מיחייב גס קטן לא:

הראיה שתי בפה. * ומדרבנן
הוא כמדאורייתא אין
לו שיעור לקרבן רק לאשם מעילות
(שזועת העדות) דכתיב ציה כסף
סקלים (ויקרא ה) ומנן ככריתות (דף
ט:): המפריש שמי סקלים לאשם הוא
לדמרינן צזכחים (דף מט.) [לא יהא
ספיקו חמור מודלו מה ודלו חטאת
צת דקא אף כסף לאשם צד דנקא]
וצמנחות (דף קז: קז:) ציצא "אשם הוא
ונסכיו צסלע לאו דוקא קחשיב
לדמרינן צפרק צ' דכריתות (דף י:)
ציצא "אשם צסלע וכן הוא לדמרינן
צפ' הוצילו לו צזימא (דף נה:):

ניסקול ארבעה זוזי ועגדי צנהאל לאו
דוקא ללא צעי כולי האי וצפ"צ דמנחות
(דף קז: ושם דל"ה כגז) פירשתי *
ישנה לפני הדבור. וס"ל עולת
(א) ראיה הוא דקאמר צסמוך:
* **קרבן** יחיד. כגון חגיגה וצפ"ה
דזימא (דף נה. גא. ושם)

דקרי ליה קרבן צצור היינו גזי פסח
שני דקאמר התם חגיגה מי"ט מקריא
קרבן צצור דלמיה צכנופאל פסח
נמי אמיא צכנופאל איכא פסח שני
ללא אמיא צכנופאל:
דנין דבר הנוהג לדורות. ולא
צעי למינר דנין יו"ט מיו"ט
לאפוקי נשיאים דחול הוא ללא מזינו
ליה האי חילוקא צזוס פקודס (א) אע"ג
דלקטנן פרק חומר צקדוש (דף גז:)
(שם) ילפינן צירוף כף אחת כמקדוש
עשה כל מה צצכך אחת ולא פרכינן
דורות משעה לא ילפינן דהתם כיון
דליכא למלא מדורות ילפינן ליה
שפיר משעה אי נמי שאני התם
דמי ציה קרא תריסקר זימני כדאמרינן
צפ"ק דמנחות (דף ט: ושם) גזי כלי הלל מקדש
הלל ויליף שמואל דורות משעה
דמי ציה קרא תריסקר זימני:

ורבי ישמעאל ורבי אלעזר וכו'.
ואין להקשות ושצקי ציה
ועצדי כצ"ש הלל צ"ש צמקוס ציה
הלל צינו משנה וי"ל דסבירא להו לא
נחלקן ציה שמואל וצ"ה צצבר זה:
בית שמאי הא דאמרן. וליכא
לאקשוי מנא ליה דלית להו
עולת ראיה הוא דלמא לעולם
סבירא להו עולת תמיד וטעמא דידהו
עדיף להו דהכי משמע מדצע
מנאי טעמא לא אמר ציה הלל
כוותייהו האי לאו מילתא היא
למאי לא קאמרי להו קאמרי ציה הלל עולת ראיה כציה שמאי:

עד הכא מאן אסייה. עד ירושלים מי הביאו (א) והלא משנהו יכול
להיות חוץ מאמו יכול לאחור ציד אצוי דכדי עלייה מירושלים להר
הצית אתה אומר שינכוחו ועד ירושלים מי הביאו: **מחייבא בשמחה**.
לעלות לרגל ולשמוח צחג עם בעלה דעל השמחה נלטו נשים דכמיצ

ושמחת אתה וציתך (דברים יז):
מכאן ואילך. דאימיה לא מחייבא
להתראות צהר הצית: **עד יגמל**.
לסוף כ"ד חודש שכן מיעוק יונק
ומשנה ראשונה הוא יכול לרכוב על
כמיפו של אצוי כדי לעלות מירושלים
הר הצית וכל שכן משילה למשכן:
הכי גרס"י קטן חוגר לדברי ציה
שמאי וסומא לדברי שניהן. דאילו
חוגר לדברי ציה הלל לא מיצעיל לן
ללא מחנכינן ליה דהא אמרינן אין
מחנכינן אלא לקטן שיכול לאחור
ולעלות צרגליו צירושלים חה אינו
יכול אצל צציה שמאי דמחייב לחנכו
משכיל לרכוב קטן חוגר יכול לרכוב
על כמיפו של אצוי והסומא יכול
לאחור לצ"ה מהו צריך חינוך או לא:

שאינו יכול להספספס. שאין סופו
להתפשט עולמית: **קטן מיצעיל**.
הלא אין חינוך קטן אלא כדי להנהיגו
שיהא סרוך אחר מנהגו לכשיגדיל
וכיון שזה פטור לכשיגדיל למה לי
חינוך: **שיכול להספספס**. קודם
שיגדיל: **מזינו צעזרת**. צפ' שור
או כצו הקרבתם על הלחם צצעת
כצעים ממיתים ופר צו צקר אחד
ואליהם שנים יהיו עולה לה' וצמיצ
ושני כצעים צני שנה לזבח שלמים
(ויקרא ג): **ישנה לפני הדיבור**.
קודם מתן תורה הקריבו שלמים
כמיני דכתיב וישלח את נערי צני
שראל (שמות כד.) ואע"ג דהאי קרא
כתיב צולא המספספים לאחר עשרת
הצדקות קודם עשרת הצדקות הוה
ואין מוקדם ומאוחר צמורה והכי
תניא צמסכת צצת צפרק ר' עקיבא
(דף פח.) רבי יוסי אומר צצני עלה
וירד צצלישי עלה וירד צצציעי ירד
ושצו לא עלה צצמינשי צנה מוצח
והקריבו עליו קרבן צצשים יתנה תורה
ואין אתה מוצא צצמית המורה צנין
מוצח אלא צצזות צצמית וישלח את
נערי צני ישראל וגו'. ולקטן פריך
התם נמי עולה הוא: **נשיאים**.
צצנוכת המוצח הקריבו שלמים יומר
מעולות דכתיב כל הצקר לעולה וגו'
וכל צקר זצח השלמים וגו' (במדבר ז):
שפי אצילות. מוצח ואדם: **נשיאים**
קרבן יחיד וראיה וחגיגה קרבן יחיד
אצל כצשי עצרת קרבן צצור ומתירומת
הלשכה: **ראיה נמי ישנה לפני**
הדיבור. דעולה נמי הוה התם:
מדבר הנוהג לדורות. כצשי עצרת:
עולם תמיד הוא. מוצח כל יוסי
ולא גמרינן מיניה: **עולת ראיה**
הוא. על שם זימני את האלהים:

כלום לאמרו סמומים צצניי שלא נתפרשו
כל צרכן ופירשו לו לאחר שהוקס
המשכן צכהל מועד שיהי לא נתפרשו
שם הלכות עבודה ככל הצריך אלא
מוצח דלמה טעשה לי וצצחת עליו את
עולותיך ואת שלמיך (שמות ט) ולא פ"י
מנת דמיהן הפשיעו וציתוחן של עולות והקצבת אימורין של שלמים: ופרטות

(א) ס"א אבי, (ב) [בן] לקט
וכן אמת צצמס קטן.
(ג) וצמית (א: ד) סוטה ל:
וצמס קטן: (ד) אלא היה לו
פניו ואח"כ צצבת כניל
להיגו וע"ש, (ה) [שמות כד],
(ו) ז"ל כצב, (ז) [נו"ע]
מוספסו צצ' קטן: ד"ה
רבעמסו, (ט) ודפורוסהו
קודם ד"ה [שם].

תורה אור השלם

1. ומה לא עלתה כי
אמר לא יאשיהו עד יגמל
הבער והבאיתו וצראה
את פניי וי' וי' שם עד
עולם: שמואל א א כב
2. וישלח את נערי בני
ישראל ויעלו עולת
וירבחו ויבחים שלמים ליה
קריים: שמות כד ה'

גליון הש"ס

גמרא עולה שהקריבו
ישראל במדבר עולת
תמיד הוא. עין זימא דף
ל' ע"ג מוספסו א א כב
העולה: ת"ד הראיה כו'
ומדרבנן היא. עין קדושין
ז ע"ג מ"ה וע"ג:

מוסף רש"י

עולה שהקריבו ישראל
במדבר. דכתיב (שמות כד)
ויעלו עולת (ירבחו ה).
כללות נאמר צביני.
צצמס נאמריה מורה כמיני
ולא מתפרסו לו. כגון צצני
נאמר (שמות ט) וצצת עלה
את עולותיך ואת שלמיך.
ולא פירש מתן דמיס כילד
הקצרת אימורים הפשע
ומתו וכלל של עולה וצצפרק
ויקרא צכהל מועד פירשה
(סוטה ז: וצצניו זבחים
סוטה).

רבינו הגנאל

ב"ה כל שאינו יכול
לאחור בידו של אביו
ולעלות מירושלים להר
הבית שנאמר שלש רגלים.
ממקום מושבותיהם מי
הביא הקטנים והפשע
ממקומם שהיתה אפן
חיבת לעלות ולשמוח
הביאחו אמו מיכן ואילך
שאניה חיבת בראיה
משלימתו לאביו ומקשה
לכ"ש דאמרינן אם יכול
לרכוב על כתיפו של אביו
ולעלות חייב. והא שמואל
דיכול לרכוב הוה וצתיב
וחנה לא עלתה כי אמרה
לאישה עד יגמל הנער
והביאותו וצראה את פני
ה' וישב שם עד עולם.
ודחי ב"ש ולטעמיך חנה
גופא אמאי לא עלתה מי
לא מיחייבא בשמחה אלא
חנה מפקותא יתירתא חות
בשמאל (והשתא)
[וחשתן] משום חולשת
דאורחא משום הכי חנה
נמי פטורה דאמר (א) חולין
ומשפטיהו פטורין מי
הראיה. בעי ר"ש בר אבא
קטן חגר שיכול להתפשט